



GODIŠNJA NAGRADA

“Josip Juraj Strossmayer” za najuspješnija znanstvena djela na hrvatskom jeziku u 2006. godini

Osnivač nagrade je Zagrebački velesajam, a pokrovitelj Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti. Nagrada se dodjeljuje autorima radi poticanja znanstvenog stvaralaštva na području društvenih, humanističkih, medicinskih, prirodnih, tehničkih i informacijskih znanosti. Godišnja nagrada dodjeljuje se i izdavačima za izdavački pothvat godine.

Odbor za dodjelu nagrade u sastavu:
akademik Tomislav Raukar, predsjednik
i članovi:

akademik Hrvoje Babić,
mr. Juraj Centner,
akademik Žarko Dadić,
akademik Nedjeljko Fabrio,
akademik Vladimir Goldner,
akademik Marin Hraste,
Katja Luka Kovačić,
akademik Slavko Matić,
akademik Petar Šimunović,
prof. dr. Vladimir Veselica

dodijelio je, u sklopu Međunarodnog sajma knjiga INTERLIBER 2007, sljedeće nagrade.

Za najuspješnija znanstvena djela na hrvatskom jeziku:

- za društvene znanosti: mr. sc. Alojz Buljan i prof. Franjo Horvat, *Žrtve Drugog svjetskog rata i poraća na području kotara/općine Novska*, nakladnik Matica hrvatska, Ogranak Novska
- za humanističke znanosti: prof. dr. sc. Viktor Žmegač, *Od Bacha do Bauhauasa*, nakladnik Matica hrvatska, Zagreb
- za medicinske znanosti: prof. dr. sc. Predrag Keros i akademik Marko Pećina, *Funkcijska anatomija lokomotornog sustava*, nakladnik Naklada Ljevak, Zagreb
- za tehničke znanosti: prof. dr. sc. Ivica Grbac, *Krevet i zdravlje*, nakladnici Sveučilište u Zagrebu - Šumarski fakultet i Akademija šumarskih znanosti
- za prirodne znanosti: dr. sc. Olivera Koprivnjak, *Djevičansko maslinovo ulje - od masline do stola*, nakladnik MIH d.o.o. Poreč.

Povelju za najuspješniji izdavački pothvat dobili su:

- za društvene znanosti: Prometej Zagreb, za djelo akademika Dušana Bilandžića *Povijest izbliza*
- za humanističke znanosti: Institut za povijest umjetnosti i Centar za povijesna istraživanja, za djelo mr.



sc. Višnje Bralić i dr. sc. Nine Kudiš Burić i suradnika *Slikarska baština Istre*

- za medicinske znanosti: Medicinska naklada, Zagreb, za djelo prof. dr. sc. Nevena Olivaria *Praktična plastična kirurgija - atlas operacija*
- za tehničke znanosti: Zoro, Zagreb, za djelo grupe autora *I bi svjetlo - Nikola Tesla*
- za prirodne znanosti: Školska knjiga, Zagreb, za djelo Ive Bralića *Hrvatski nacionalni parkovi* - izdanje na engleskom jeziku.

S nekoliko detalja opisat ćemo autora prof.dr.sc. Ivicu Grpca i njegovo djelo *Krevet i zdravlje*.

O AUTORU

Prof. dr. sc. IVICA GRBAC, predstojnik Zavoda za namještaj i drvene proizvode Šumarskog fakulteta, Sveučilišta u Zagrebu, svoje je znanstveno i nastavno djelovanje vezao za dizajn, konstrukcije i tehnologiju finalnih proizvoda od drva i kvalitetu namještaja, te za interdisciplinarnu problematiku zdravoga i odmornog sjedenja i spavanja, poglavito za područje međusobnog prožimanja namještaja i medicine.

Rođen 1955. godine u Staroj Sušici, srednje i visoko obrazovanje stekao je u Zagrebu, diplomiravši na Drvnoindustrijskom odjelu Šumarskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, gdje je stekao titulu redovitog profesora u trajnom zvanju. Međunarodnu afirmaciju stekao je na studijskim boravcima i specijalizacijama u mnogim zemljama Europe, Sjeverne Amerike i Azije. Ukupna znanstveno-nastavna djelatnost prof. Grbca obuhvaća više od 150 znanstvenih i 380 stručnih radova, brojna predavanja na skupovima, studije, projekte, sveučilišne udžbenike, priručnike, monografije i skripta. Redoviti je član Šumarske akademije, član suradnik



Akademije tehničkih znanosti, pročelnik Sekcije za uporabu šuma pri HAZU, član povjerenstva *Hrvatske kvalitete* i *Izvorno hrvatsko* pri HGK, član EURIFI-ja unutar INOVAWOOD-a, član Programskog odbora za drvo, član ISPA-e (*International Sleep Products Association*), član međunarodne udruge AGR (*Aktion Gesunder Rücken*), član američke Akademije za spavanje (*American Academy of Sleep Medicine*), član udruge BDR (*Bundesverband der deutschen Rückenschulen*), član Hrvatskoga ergonomskog društva te mnogih drugih društava u zemlji i inozemstvu.

O DJELU

Naslov djela: Krevet i zdravlje

Vrsta djela: udžbenik za doktorske studije i znanstvena monografija

Opseg djela: 271 stranica, 14 poglavlja, 34 tablice i 260 slika i dijagrama; broj referenci u popisu literature: 120

Knjiga ima kazalo pojmova, popis relevantnih normi, a na kraju knjige su, pod naslovima sažetaka na hrvatskome, njemačkome i engleskom jeziku, dani detaljni prikazi knjige, svaki na 5 stranica. Time je omogućena uporaba knjige i znanstvenicima drugih govornih područja.

MIŠLJENJE O DJELU

Djelo je pisano temeljito, jasno i dobro. Brojni dijagrami i slikovni prikazi omogućuju lagan ulaz u potpuno novu materiju i njezino jednostavno praćenje. Autor je na zanimljiv i pregledan način prikazao cjelokupnu materiju koja odgovara naslovu. U knjizi su dani kratki prikazi mnogih novijih istraživanja, a u popisu literature navedena su brojna djela koja su osnova široke problematike kreveta i zdravlja i u kojim zainteresirani čitatelj može naći znanja koja prelaze opseg knjige. To je prvo djelo u nas posvećeno krevetu i zdravlju na sveučilišnoj razini. Do sada su objavljene različite publikacije o krevetu ili o zdravlju vezanome za spavanje, ali monografija u kojoj je interdisciplinarno i znanstveno utemeljeno obrađena problematika kreveta i zdravlja nije u nas ni u drugim zemljama publicirana na sveučilišnoj razini. Monografija je relativno opsežna, ali su u njoj prikupljena mnoga znanja iz brojnih područja, koja nalaze mjesto u kompleksnoj problematici kreveta i zdravlja.

Izrada monografije *Krevet i zdravlje* izvrstan je pothvat, jer će omogućiti doktorantima Šumarskog fakulteta, Studija dizajna, ali i studentima drugih fakulteta te znanstvenicima i stručnjacima koji se bave relevantnim pitanjima i istraživanjima, upoznavanje suvremenog pristupa toj problematici.

Moglo bi se postaviti pitanje kako je moguće da jedan autor obradi tako složenu interdisciplinarnu znanstvenu problematiku. Odgovor na to pitanje treba potražiti u 27 godina autorova rada na tom području i njegovoj tijesnoj suradnji s ortopedima, somnologima, psihologima, ergonomičarima, dizajnerima, specijalistima za kvalitetu proizvoda. Takvim interdisciplinarnim pristupom ne stvara se udžbenik i monografija za jedan studij ili područje, nego za cjelokupno interdisciplinarno područje i stoga je ova monografija značajan prilog suvremenoj znanosti i obrazovanju.

ZAKLJUČAK

Djelo je nastalo kao plod višegodišnjih istraživanja prof. dr. sc. Ivica Grbca koja su provedena suradnjom Šumarskog fakulteta u Zagrebu, Medicinskog fakulteta u Zagrebu, Biotehničke fakultete, Ljubljana, Tekstilno-tehnološkog fakulteta u Zagrebu, Tekstilnog instituta u Mariboru i drugih institucija.

U knjizi *Krevet i zdravlje* prikupljena su mnoga znanja i rezultati istraživanja o povijesti kreveta, medicini spavanja, zahtjevima koji se postavljaju kad je riječ o krevetu, njegovu oblikovanju i konstrukciji te materijalima za izradu, uz poseban osvrt na podloge, madrace, jastuk i posteljinu. Osobito su bitna poglavlja *Istraživanje kreveta i spavanja*, *Kvaliteta namještaja* i *Krevet po mjeri korisnika*.

U knjizi su prikupljena znanja nastala kao rezultat 27-godišnjeg bavljenja prof. dr. sc. Ivica Grbca interdisciplinarnim problemom krevet – spavanje – zdravlje, i stoga je ovo djelo značajan prilog razmjeni znanja i znanstvenih istraživanja u tehničkim, biotehničkim i medicinskim znanostima.

NAKON ZAKLJUČKA

Sve navedeno objektivne su činjenice i njima se nema što dodati ili oduzeti, uz ogradu da se o svakom autoru i njegovu djelu može dati opširniji ili kraći prikaz. No nešto ipak nedostaje: koliko je i kakvo je značenje ove nagrade (za daljnji tekst nemogu tvrditi da će biti potpuno objektivna, ali ga pišem prema osjećaju).

Ovu nagradu do sada nije dobio nijedan autor i ni jedno djelo iz naše struke, i za taj su uspjeh i autor i djelo zaslužili našu čestitku. Prisustvovao sam svečanosti dodjele nagrade, na kojoj je, među mnogim eminentnim znanstvenicima u poodmakloj životnoj dobi, po nagradu izašao naš relativno mlađahni Ivica Grbac i, blistajući od ponosa i sreće, preuzeo nagradu. A i mi, stariji i mlađi kolege iz struke, ponosni smo i sretni, jer to je ujedno nagrada našem fakultetu, Akademiji šumarskih znanosti i cijeloj struci.

dr. sc. Boris Ljuljka, professor emeritus